

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐
“ร่าง พระราชบัญญัติการประมง (ฉบับ ๔) พ.ศ....”

หลักการและเหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประมง เพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน ประชาชนจึงได้เข้าชื่อร่วมกันเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามสิทธิที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๗ ว่าด้วยการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน มาตรา ๑๖๓ บัญญัติว่า “ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดไว้” ในหมวด ๓ และหมวด ๕ แห่งรัฐธรรมนูญนี้

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ ในประเด็น สิทธิชุมชน สิทธิบุคคล ในการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างยั่งยืนและสมดุล ตามมาตรา ๖๖ และ ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีการปฏิบัติตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๗๘ (๓) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๘๑ (๑) ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างถูกต้อง รวดเร็วเป็นธรรม และทั่วถึง มาตรา ๘๕ (๔) จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอันอย่างเป็นระบบ และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล (๕) ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๙) และ (๒๐) ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๑๙) เขตการประมงทะเล หมายความว่า ที่จับสัตว์น้ำในทะเล ปากแม่น้ำซึ่งเป็นพื้นที่น้ำกร่อยต่อเนื่องกับทะเล และทะเลสาบที่มีระบบนิเวศน์ของน้ำต่อเนื่องกับทะเล ทั้งในเขตการประมงชายฝั่ง เขตการประมงนอกชายฝั่ง ไปจรดเขตทะเลเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย

(๒๐) คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ ของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ “ให้คณะกรรมการประมงจังหวัดใช้อำนาจ แทนคณะกรรมการจังหวัดตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ ทั้งสิ้น”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “หมวด ๒/๑ เขตการประมงทะเล”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ ในหมวด ๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “เขตการประมงทะเลให้แบ่งออกเป็น ๒ เขต คือ เขตการประมงทะเลชายฝั่ง เขตการประมงทะเลนอกชายฝั่ง

เขตการประมงทะเลชายฝั่ง คือที่จับสัตว์น้ำจากขอบน้ำชายฝั่งออกไปในทะเล ๕ ไมล์ทะเล และรัฐมนตรีโดยเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ มีอำนาจประกาศขยายเขตประมงชายฝั่งในพื้นที่เฉพาะแห่งเป็น ๑๒ ไมล์ทะเล ได้ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน

เขตการประมงทะเลนอกชายฝั่ง คือ ที่จับสัตว์น้ำนับจากเขตการประมงทะเลชายฝั่งออกไปในทะเล จนถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๒ ในหมวด ๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “ผู้ใดทำการประมงในเขตการประมงทะเลชายฝั่ง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนด”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๓ ในหมวด ๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ “ผู้ใดใช้เครื่องมือการประมงในพิกัดทำการประมงในเขตการประมงทะเลนอกชายฝั่ง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๔ ในหมวด ๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “เรือประมงที่ทำการประมงในเขตการประมงทะเลชายฝั่ง และเขตการประมงทะเลนอกชายฝั่ง ต้องจดทะเบียนกับเจ้าพนักงานการประมง โดยระบุเจ้าของเรือ ขนาดเรือ เครื่องมือที่ใช้ทำการประมง จำนวนแรงงานที่ใช้ในการทำการประมง ผู้ควบคุมเรือ

การให้เช่าเรือประมง การเปลี่ยนแปลงเครื่องมือการประมง ผู้ควบคุมเรือ ต้องจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงกับเจ้าพนักงานการประมง

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการจดทะเบียนเรือ การให้เช่าเรือ และการแก้ไขทะเบียน ให้เป็นไปตามระเบียบของกรมประมง”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐
“หมวด ๒/๒ คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๕ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ “ให้มีคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นรองประธาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงต่างประเทศ ปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้บัญชาการทหารเรือ อัยการสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประธานสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย นายกสมาคมการประมงนอกน่านน้ำไทย นายกสมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย นายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป นายกสมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทย ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสิบคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง ตามการเสนอของคณะกรรมการสรรหา และอธิบดีกรมประมงเป็น กรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๖ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ “กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (3) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (4) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง
- (5) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (6) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ
- (7) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (8) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือ เพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (9) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๗ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง

พ.ศ. ๒๕๕๐ “กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๘ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 13
- (4) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง ไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ
- (5) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (6) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (7) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนแทน

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๙ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐

“คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติให้มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนแม่บทการพัฒนาการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องด้านการประมง โดยสอดคล้องเหมาะสมกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรการประมงอย่างยั่งยืน เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ประกาศใช้เป็นนโยบายและแผนพัฒนาการประมงของประเทศไทย

(๒) กำกับ ติดตาม การปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทการพัฒนาการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง

(๓) ให้คำแนะนำและให้ความเห็นชอบการออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบเพื่อให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) แต่งตั้งคณะผู้ชำนาญการ อนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด และหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๐ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “มาตรา ๒๔/๘ คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติต้องประชุมกันอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๑ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ “ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๒ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ “การประชุมคณะกรรมการนโยบายประมงแห่งชาติต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๓ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ “ในการปฏิบัติตามหน้าที่ คณะกรรมการ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ หรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควรและอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเพื่อสำรวจกิจกรรมใดๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อกิจการด้านการประมง”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๔ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ “ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ผู้แทนคณาจารย์ประจำซึ่งสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประมง การบริหารจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำ หรือการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในสถาบันอุดมศึกษาคัดเลือกกันเองให้เหลือ ๓ คน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกันซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักด้านการประมง ด้านการจัดการลุ่มน้ำ ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง คัดเลือกกันเองให้เหลือ ๓ คน ผู้แทนองค์กรชุมชนชายฝั่งหรือองค์กรชาวประมงพื้นบ้านที่ทำการประมงทะเลในเขตประมงชายฝั่งคัดเลือกกันเองให้เหลือ ๒ คน ผู้แทนองค์กรชาวประมงที่ทำการประมงทะเลในเขตการประมงนอกชายฝั่งคัดเลือกกันเองให้เหลือ ๒ คน ผู้แทนองค์กรชาวประมงประมงน้ำจืด และผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คัดเลือกกันเองให้เหลือ ๒ คน

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ให้กรมประมงทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ

หลักเกณฑ์ กระบวนการ สรรหาให้กำหนดเป็นประกาศกระทรวง และให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกันเองเป็นประธาน รองประธาน และตำแหน่งอื่นที่เห็นสมควร

การคัดเลือกกรรมการสรรหา และการสรรหาคณะกรรมการ ให้คำนึงถึงสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน รวมทั้งประเภท ขนาด กิจการ การประมงที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกระจายสัดส่วนบุคคลไปตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ ”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๕ ในหมวด ๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “การประชุมคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการผู้ชำนาญการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน คณะกรรมการประมงจังหวัดให้นำมาตรา ๒๔/๙ และมาตรา ๒๔/๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๒/๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “หมวด ๒/๓ คณะกรรมการประมงจังหวัด”

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๖ ในหมวด ๒/๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “ให้มีคณะกรรมการประมงจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๑๕ คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชนชายฝั่ง ผู้แทนองค์กรชุมชนชาวประมงน้ำจืด ผู้แทนกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวนรวมกันไม่เกิน ๑๕ คน ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร ทำงานและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในด้านการประมง การบริหารจัดการลุ่มน้ำ ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในจังหวัดนั้น ไม่เกิน ๑๐ คน และประมงจังหวัดเป็น กรรมการและเลขานุการ

ผู้แทนชุมชนชายฝั่ง ผู้แทนชาวประมงน้ำจืด ผู้แทนชุมชนลุ่มน้ำ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนกำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และองค์กรพัฒนาเอกชน ในคณะกรรมการประมงจังหวัดให้มาจากการสรรหา โดยคณะกรรมการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากความเห็นร่วมกับสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการระดับจังหวัด ทั้งนี้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมประมงกำหนด ตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายการประมง”

ให้คณะกรรมการประมงจังหวัดหรือเขตพื้นที่ จัดทำข้อเสนอต่อรัฐมนตรี เพื่อออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่อำนาจของตน เฉพาะในเขตประมงน้ำจืดและเขตประมงทะเลชายฝั่ง ทั้งนี้ตาม หลักเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้รัฐมนตรีดำเนินการออกกฎกระทรวงว่าด้วย หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการ “ประกาศกำหนดเขตพื้นที่อำนาจของตน เฉพาะในเขตประมงน้ำจืดและเขตประมงทะเลชายฝั่ง” ภายใน ๖๐ วัน นับจากพระราชบัญญัติการประมงนี้ ใช้บังคับ

มาตรา ๒๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๗ ในหมวด ๒/๓ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ “คณะกรรมการประมงจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ภายในเขตพื้นที่ของตน ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการดำเนินการออกประกาศ การออกใบอนุญาต หรือหนังสืออนุญาต หรือการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) จัดทำแผนในการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมง

(๓) เห็นชอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดออกประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๒

(๔) กรณีที่จับสัตว์น้ำ มีพื้นที่คาบเกี่ยวตั้งแต่ ๒ จังหวัดขึ้นไป และคณะกรรมการประมงจังหวัดที่เกี่ยวข้องเห็นควรให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการประมงร่วมกัน ให้ร่วมกันจัดตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างจังหวัดเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรการประมงร่วมกัน

(๕) พิจารณาอนุมัติการจัดตั้งองค์กรชุมชนประมงในท้องที่ภายในเขตอำนาจของตน

(๖) ควบคุม กำกับดูแลกิจการประมง การจดทะเบียนเรือประมง การให้เช่าเรือประมง กิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อระบบนิเวศน์ของที่จับสัตว์น้ำ

(๗) ดำเนินการอื่น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น หมวด ๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๓๐ “หมวด ๒/๔ องค์กรชุมชนประมง”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๘ ในหมวด ๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๓๐ “ชุมชนที่อยู่ติดกับเขตการประมงชายฝั่ง หรือพื้นที่ประมงน้ำจืด ซึ่งประสงค์จะจัดตั้งองค์กรชุมชนประมงเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรการประมง และทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ให้ยื่นคำขอจัดตั้งองค์กรชุมชนประมงต่อคณะกรรมการประมงจังหวัด

การยื่นคำขอ ต้องประกอบด้วย ระบบองค์กร สมาชิก ขอบเขตพื้นที่ กฎกติกา แผนงานในการบริหารจัดการทรัพยากรการประมง และทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง

องค์กรชุมชนประมงที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นองค์กรชุมชนประมงเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรการประมงและทรัพยากรธรรมชาติ จากคณะกรรมการประมงจังหวัด มีสิทธิในการดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรการประมง ทรัพยากรธรรมชาติ ภายในขอบเขตพื้นที่ กฎกติกา และแผนงานที่ได้รับการอนุมัติในวรรคสอง

สิทธิตามวรรคหนึ่ง เป็นสิทธิในการบริหารจัดการทรัพยากรการประมงและทรัพยากรธรรมชาติให้มีการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และสมดุล จะใช้สิทธิดังกล่าวในลักษณะครอบครองเป็นเจ้าของทรัพยากรการประมงและทรัพยากรธรรมชาติไม่ได้”

มาตรา ๒๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑๙ ในหมวด ๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๓๐ “ จำนวนสมาชิก หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ในการจัดตั้งองค์กรชุมชนประมง การจดทะเบียน การกำหนดขอบเขตพื้นที่ แผนงาน กฎกติกา ในการบริหารจัดการทรัพยากรการประมงและทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องตลอดจนการยื่นคำขอ การพิจารณาอนุมัติคำขอ และการอุทธรณ์หรือการโต้

แย้งคัดค้านคำขอหรือการอนุญาต ของคณะกรรมการประมงจังหวัด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยระเบียบของคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๒๐ ในหมวด ๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ “องค์กรชุมชนประมง ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการประมงจังหวัด มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) บริหารจัดการทรัพยากรการประมงและทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ตามแผนงาน และกฎ กติกา ภายในขอบเขตพื้นที่ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการการประมงจังหวัด
- (2) จัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรการประมง และทรัพยากรธรรมชาติ ทุกะยะ ๓ ปี เสนอต่อ คณะกรรมการการประมงจังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบ
- (3) ประสานแผนงาน ขอความร่วมมือ และขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นตามที่เห็นสมควร
- (4) ร่วมดำเนินงานกับคณะกรรมการประมงจังหวัดหรือคณะกรรมการร่วมระหว่างจังหวัด หรือคณะ อนุกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้อง
- (5) พ้องคดีเพื่อขอให้ระงับการดำเนินการใด ๆ และขอให้มีการฟื้นฟูเขตการประมงเพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทำการประมงหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราช บัญญัตินี้
- (6) ดำเนินการศึกษาวิจัย สถิติการประมง หรือกิจกรรมอื่นตามที่เห็นสมควรเพื่อให้การบริหาร จัดการทรัพยากรประมง และทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง เป็นไปอย่างยั่งยืนและสมดุล”
- (7) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีความผิดซึ่งหน้า
- (8) ร่วมกับเจ้าพนักงานสอบสวนในการจัดทำสำนวนคดีความผิดซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราช บัญญัตินี้ ในกรณีที่เกิดเหตุในเขตพื้นที่ของตน

มาตรา ๒๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๒๑ ในหมวด ๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐”ให้คณะกรรมการประมงจังหวัด ติดตามกำกับดูแล สนับสนุน รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งใน การดำเนินงานขององค์กรชุมชนประมง

หากพบว่าองค์กรชุมชนประมงใดไม่สามารถดำเนินงานตามแผนงานได้ เมื่อได้เสนอให้ปรับปรุงการ ทำงานพร้อมกับสนับสนุนการปรับปรุงการดำเนินงานแล้ว องค์กรชุมชนประมงนั้น ยังไม่สามารถดำเนินการ ได้ ให้คณะกรรมการประมงจังหวัด สั่งให้องค์กรชุมชนประมงดังกล่าวยุติการดำเนินงานชั่วคราว หรือใน กรณีที่คณะกรรมการจังหวัดเห็นว่า การดำเนินงานขององค์กรชุมชนประมงอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ร้ายแรงต่อทรัพยากรประมง และทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการประมงจังหวัดอาจสั่งให้ องค์กรชุมชนประมงยุติการดำเนินงานเป็นการชั่วคราวในระหว่างตรวจสอบและพัฒนาการทำงานของ องค์กรชุมชนประมงก็ได้

เมื่อคณะกรรมการประมงจังหวัดได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้ว หากเห็นว่า องค์การชุมชนประมงไม่สามารถพัฒนาระบบการทำงานขององค์การชุมชนประมงให้สามารถทำหน้าที่ได้ต่อไป หรือการปล่อยให้ องค์การชุมชนประมงดำเนินการต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรการประมง และ ทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการประมงจังหวัด พิจารณาเพิกถอนองค์การชุมชนประมง”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๒๒ ในหมวด ๒/๔ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ “คณะกรรมการประมงจังหวัด อาจพิจารณาแต่งตั้งสมาชิกขององค์การชุมชนประมง เป็นอาสาสมัครตามคำขอขององค์การชุมชนประมง เพื่อทำหน้าที่ดูแลรักษา กำกับควบคุมให้เป็นไปตามแผนงานและกฎกติกา ขององค์การชุมชน

ในการปฏิบัติงานขององค์การชุมชนประมง ให้อาสาสมัครพลเรือนของหน่วยงานที่ดำเนินงานในพื้นที่ดังกล่าว องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย หรือคุ้มครองดูแลทรัพยากรการประมง ทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ให้การสนับสนุนและร่วมมือกับองค์การชุมชนประมง

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมหรือการอนุญาตให้มีการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมใดในพื้นที่ที่จับสัตว์น้ำในความรับผิดชอบขององค์การชุมชนประมง ให้หน่วยงานของรัฐ สอบถามความเห็นและต้องได้รับการความเห็นชอบจากองค์การชุมชนประมงก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมหรือการอนุญาต”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ วรรคหนึ่ง และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ให้รัฐมนตรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประมงจังหวัดภายในเขตพื้นที่ของตน เฉพาะในเขตประมงน้ำจืดและเขตประมงทะเลชายฝั่ง มีอำนาจประกาศกำหนด ดังต่อไปนี้”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประมง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“บุคคลใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งประกาศตามความในมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔/๒ มาตรา ๒๔/๓ และการขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาขององค์การชุมชนตามมาตรา ๒๔/๒๐ (๑) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นถึงสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๕ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๑๕ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“เครื่องมือทำการประมง เรือ สัตว์น้ำ และสิ่งอื่นๆ ที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ศาลจะริบเสียก็ได้ แต่ถ้าเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๒๐ ให้ศาลริบสิ่งเช่นนั้นเสีย”

๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

ภาคภูมิ วิชานติวัฒน์ ยกร่าง

จากการประชุมคณะกรรมการสมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทย

วันที่ ๘-๙ ตุลาคม ๕๔

ไฟล์แก้ไข...โดยวิโชคศักดิ์/ สุนิษา

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔